

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з
професійним захворюванням»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням» (далі – проєкт акта) розроблено з метою визначення порядку встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я в рамках здійснення оцінювання повсякденного функціонування особи.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено відповідно до абзацу п'ятого пункту 6 Розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування медико-соціальної експертизи та впровадження оцінювання повсякденного функціонування особи» (далі – Закон № 4170-IX), яким передбачається Кабінету Міністрів України забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом, а також прийняття актів, необхідних для реалізації цього Закону.

Відповідно до частини першої статті 35 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі - Закон № 1105-XIV) у разі смерті потерпілого право на одержання щомісячних страхових виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, мають непрацездатні особи, які на день смерті потерпілого мали право на одержання від нього утримання, а також дитина, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після смерті потерпілого.

Відповідно до абзацу другого частини сьомої статті 36 Закону № 1105-XIV у разі якщо смерть потерпілого, який одержував щомісячні страхові виплати, настала внаслідок ушкодження здоров'я від нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, розмір щомісячної страхової виплати особам, які мають на це право, встановлюється, виходячи з розміру щомісячної страхової виплати на день смерті потерпілого. Причинний зв'язок смерті потерпілого з одержаним каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я підтверджується висновком відповідного закладу охорони здоров'я.

Законом № 4170-IX внесено зміни до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Пунктом сьомим частини тридцять четвертої статті 69¹ Розділу I Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що до основних функцій експертних команд з оцінювання повсякденного функціонування особи належить, зокрема, встановлення

причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням.

У зв'язку з ліквідацією медико-соціальних експертних комісій, запровадження здійснення оцінювання повсякденного функціонування особи, а також цифровізації здійснення цієї процедури шляхом запровадження електронної системи для оцінювання повсякденного функціонування особи з 31 грудня 2024 року, є потреба у визначенні порядку встановлення експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується:

затвердити Інструкцію про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням;

визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 15 листопада 2005 року № 606 «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням (отруєнням) або трудовим каліцтвом», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 2 грудня 2005 року за № 1455/11735.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;

постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві»;

постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту наказу не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує проведення консультацій з громадськістю відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта стосується питань прав осіб з інвалідністю, тому потребує погодження Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, функціонування і застосування української мови як державної. У зв'язку з цим, позиція уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування та Уповноваженого із захисту державної мови, не потребується.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект акта потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством соціальної політики України, Міністерство економіки України, Пенсійним фондом України, Державною службою України з питань праці, Державною регуляторною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, громадською спілкою «Всеукраїнське громадське об'єднання «Національна асамблея людей з інвалідністю України», спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні.

Проект акта підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза проекту акта не проводилися.

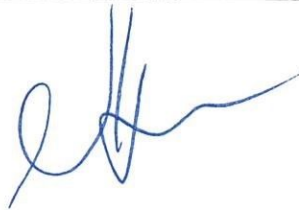
8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Громадяни	Позитивний	Прийняття проекту акта дозволить реалізувати права громадян, які на день смерті потерпілого внаслідок професійного захворювання, трудового каліцтва або іншого ушкодження здоров'я мали право на одержання від нього утримання, на одержання щомісячних страхових виплат.
Держава	Позитивний	Прийняття проекту акта дозволить врегулювати порядок встановлення експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

Міністр охорони здоров'я України
«__» _____ 2025 року

Віктор ЛЯШКО